

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 08/10/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 48

Trong tu hành hằng ngày, chúng ta thấy rằng khi ý niệm giác của chúng ta được khởi lên thì mọi sự luôn trong trạng thái phản tỉnh còn ý niệm mê khiến chúng ta chìm đắm trong tập khí, phiền não. Vì vậy, mê và giác chỉ ở ngay trong chính chúng ta. Chúng ta chạy theo tập khí, phiền não thì chúng ta chắc chắn bị đọa lạc.

Người tu học Phật pháp, thậm chí ở độ tuổi 60, 70, 80, luôn mong muốn mình thay đổi tốt hơn nhưng bản thân không thật làm nên không có kết quả. Ngay lúc còn trẻ, còn khỏe thì phải nên cố gắng, vượt qua tập khí thì may ra còn kịp. Do đó, đối với bản thân luôn phải có nguyên tắc và cứ thế tuân thủ theo nguyên tắc. Nếu chúng ta đã nhận ra sai lầm của mình rồi thì mau mau sửa đổi vì nhận ra sai lầm chính là một sự khởi đầu tốt, nhờ đó sẽ có ngày chúng ta sẽ thay đổi.

Cũng giống như hằng ngày chúng ta mong muốn vãng sanh nhưng tiêu chuẩn cho một người vãng sanh chúng ta đã làm đúng chưa? Khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật của chúng ta có đủ tư cách vãng sanh hay không? Hòa Thượng nói rằng chúng ta sống trong xã hội hiện đại với vật chất đầy đủ nhưng thân thể của chúng ta thì yếu kém, không đủ sức lực còn tinh thần của chúng ta thì bạc nhược, không giống người xưa. Người xưa nhiều ngày không ngủ thì không sao còn bây giờ chúng ta chỉ cần hai ngày không ngủ là không đứng nổi. Người ngày nay còn bị tập khí phiền não chi phối khiến không thể có thành tựu. Chúng ta nhìn rõ như vậy để mình không còn chểnh mảng, chủ quan được nữa vì thời gian không còn kịp.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Chúng con ở trong niệm Phật đường tu hành và khi ra ngoài cuộc sống thường ngày thì chúng con phải tu hành như thế nào mới được tương ứng?”* Hòa Thượng trả lời: ***“Trong niệm Phật đường chỉ là huấn luyện, thao trường giúp chúng ta nuôi dưỡng thói quen niệm Phật. Trong cuộc sống thường ngày không luận là công tác đối nhân xử thế tiếp vật thì trong tâm phải luôn nhớ Phật, niệm Phật.”***

Chúng ta tu tập trong niệm Phật đường vài ba tiếng chỉ là công phu phụ và ngay trong cuộc sống thường ngày có quá nhiều thời gian (hơn 20 giờ) mới là công phu chính. Nhưng vào thời gian công phu chính này, chúng ta lại buông lơi, không nhớ đến niệm Phật mà nhớ tất cả mọi thứ và vẫn tùy thuận tập khí phiền não. Bản thân tôi quán chiếu lại cũng thấy mình như vậy, có ngày không nhớ đến câu Phật hiệu. Cho nên Hòa Thượng

coi niệm Phật đường chỉ là thao trường, là nơi huấn luyện cho nên chúng ta phải đem thao trường ra ngoài đời sống thường ngày và vào trong đời nhân xử thế tiếp vật, hành động tạo tác của chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Có thể làm được không gián đoạn thì chính là công phu thành khối. Nếu đạt công phu này thì việc vãng sanh là chắc chắn.”** Nơi niệm Phật đường, chúng ta nuôi dưỡng thành thói quen niệm Phật còn công phu chân thật phải ở trong đời sống thường ngày.

Câu hỏi thứ hai: **“Kính bạch Hòa Thượng, sau khi học Phật rồi, con có làm những việc sai và con cũng đã cải sửa thế nhưng ý niệm không tốt vẫn thường hay xuất hiện. Vậy con phải làm thế nào để có thể tốt hơn?”** Hòa Thượng trả lời: **“Đây là vấn đề rất nghiêm trọng mà nhiều người đang gặp phải, đồng thời cũng là lý do vì sao công phu của người học Phật không có lực, không thể chuyển đổi được cảnh giới.”**

Người đặt câu hỏi này chưa đem công phu ở niệm Phật đường vào trong cuộc sống thường ngày, vào trong khởi tâm động niệm, vào trong đời nhân xử thế tiếp vật và hành động tạo tác. Nếu như mỗi hành động, mỗi ý niệm của chúng ta đều có Phật thì chúng ta sẽ không bao giờ làm sai.

Hòa Thượng từng chỉ dạy rằng: **“Phật hiệu có thể gián đoạn chứ Phật tâm không thể gián đoạn”.** Phật tâm chính là khởi tâm động niệm đều nghĩ đến lợi ích chúng sanh, chứ không hề có chuyện **“tự tư tự lợi”**, hại người để lợi mình. Phật tâm thường hằng thì chúng ta sẽ không làm sai để rồi phải sửa lại. Chúng ta không có nhiều thời gian để luẩn quẩn trong vòng xoáy làm sai rồi sửa, sửa rồi lại làm sai nữa.

Hòa Thượng trả lời: **“Học Phật lâu rồi mà tập khí vẫn ở nơi mình. Chính mình cũng biết là sai, cũng biết sửa đổi thế nhưng tại sao không làm được triệt để? Lý do vì chúng ta xen tạp bất thiện, việc này đã được nói rõ trong Thập Thiện Nghiệp Đạo.”** Đáng lẽ ra chúng ta học Phật thì chúng ta có thể chuyển đổi được cảnh giới của mình. Tuy nhiên, trong ý niệm của chúng ta có nhiều niệm thiện nhưng có xen lẫn ý niệm ác nên gọi là xen tạp bất thiện. Trong ý niệm lợi tha vẫn có những ý niệm tự lợi.

Hòa Thượng nói: **“Làm thế nào để không xen tạp? Tổ sư Ấn Quang chỉ dẫn chúng ta phương pháp rất tốt, đó là thường hay nghĩ đến cái chết! Phải nghĩ rằng mình sắp chết rồi thì tự nhiên sẽ buông bỏ tất cả. Sanh ra không mang đến, chết cũng chẳng mang đi.”** Chúng ta thì thường nghĩ mình còn có thể sống thật lâu nên mãi đi tranh giành tiền tài, danh vọng. Có những ông chủ rất giàu có mà đến một ngày họ cũng phải chết ở lứa tuổi 40, 50. Nếu chúng ta chết đi rồi thì danh vọng, tiền tài mà chúng ta đang dùng mọi thủ đoạn để tham cầu sẽ đi về đâu? Chúng ta đến thế gian hai bàn tay trắng và khi chết cũng trắng hai bàn tay.

Vua chúa xưa từng có người tham cầu nên khi chết đã chôn theo xác của mình vàng bạc, châu báu nhưng thật sự họ chẳng dùng được những thứ đó. Đáng thương là

họ đã không biết cách chuyển vật chất thành phước báu. Nếu nhiều tiền của, vàng bạc, vật chất như vậy thì không nên cất dấu, bởi sau khi chết đi, chúng ta chắc chắn không thể mang theo, do đó, chúng ta sẽ chuyển chúng thành phước báu để chúng ta có thể dùng được ở bất kỳ phương nào, cõi nào chúng ta tới.

Điều này không phải ai cũng biết, kể cả người học Phật nhiều năm. Cô Tịnh Du là một Phật tử tu tại gia mà cô còn nhìn thấu được vấn đề vật chất. Cô nói tiền ở ngân hàng là con số, tiền trong tay là một mớ giấy vụn. Nếu chúng ta không có tâm mong cầu thì chúng ta sẽ thấy được sự thật này.

Hòa Thượng kể rằng ngày đầu tiên, Ngài đến Hồng Kông, một vị cư sĩ họ Lôi muốn cúng dường Hòa Thượng một chiếc đồng hồ. Bà đưa Hòa Thượng đến ngân hàng, ở đó bà có một tủ toàn là vàng bạc, châu báu. Hòa Thượng nói *“Bà chỉ có như vậy hay sao? Nếu chỉ để mở ra và xem như thế này thì tôi có nhiều lắm. Tôi đến cửa hàng vàng nào cũng có thể bảo người ta mở cho tôi xem!”* Sau đó vài năm thì cư sĩ Lôi mất nên việc hoằng pháp ở nước ngoài của Hòa Thượng bị gián đoạn vì không có người đứng ra tổ chức các buổi giảng pháp.

Câu chuyện này cho chúng ta thấy rằng người có quá nhiều tiền bạc nên phải gửi trong tủ ở ngân hàng mới an toàn, nhưng rồi chính họ vẫn phải đối diện với vô thường. Cũng may mắn là trong khi còn sống cư sĩ Lôi cũng biết thuê mặt bằng ở trung tâm thương mại để thỉnh Hòa Thượng đến giảng pháp. Bà đã biết mang vật chất biến thành phước báu.

Trước đây chúng ta thường tổ chức những buổi nói chuyện về chuẩn mực đạo đức ở một số đơn vị trong các ngành nghề, đặc biệt là cho các em sinh viên. Chúng ta cũng từng tổ chức ở Trung tâm Hội nghị Quốc gia. Việc tổ chức như vậy rất là tốn kém nhưng chúng ta không thu lợi bởi chỉ cần 1/3 số sinh viên tham dự mà biết về chuẩn mực đạo đức thì chúng ta đã thu lợi rồi. Đó chính là chúng ta biết chuyển đồng tiền vật chất thành lợi ích phước báu. Người xưa dạy sanh ra không mang đến, chết không mang đi, do đó, càng để lại nhiều tiền của lại càng thêm lo.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Con người ở đời là một mảnh không. Không mang theo được bất cứ thứ gì, chỉ mang theo nghiệp mà thôi. Nếu chúng ta thường nghĩ đến đến việc này thì tất cả mọi ý niệm của chúng ta đều sẽ tắt hết. Như vậy thì mới có thể quay đầu (tức không làm các việc sai lầm).”***

Chúng ta quan sát kỹ mà xem, chúng ta sẽ không mang theo thứ gì từ tiền tài, danh vọng, địa vị đến những con người mình yêu thương nhất. Chẳng ai đồng ý chết cùng chúng ta khi chúng ta tới giờ phút lâm chung. Nếu chúng ta hỏi họ, chắc chắn sẽ nhận được câu trả lời vô cùng phũ phàng.

Chúng ta chỉ mang theo nghiệp, nghiệp thiện thì vào cõi lành, nghiệp ác thì vào cõi ác thọ báo. Người xưa nói: *“Thiên đường có cửa chẳng ai vào, địa ngục không có*

cửa mà vẫn có khách đến tìm.” Lúc chúng ta chết, chẳng cần ngư đầu, mã diện cầm chĩa ba đến áp giải, chúng ta theo nghiệp mà tự đi vào địa ngục. Nếu chúng ta thường suy nghĩ đến điều này thì các ý niệm sẽ tắt hết là ý niệm “*danh vọng lợi dưỡng*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, ý niệm “*tham sân si mạn*”, ý niệm “*tự tư tự lợi*”.

Hòa Thượng xác quyết rằng: “***Chúng ta sống ở thế gian này nhất định không phải vì chính mình. Nếu vì chính mình thì chúng ta có thể ra đi ở bất cứ nơi nào và vào bất cứ lúc nào. Đối với chính mình, sự vật, sự việc thế gian nhất định không có tâm lưu luyến. Chúng ta hãy sống ở thế gian vì tất cả chúng sanh, vì Phật pháp mà làm ra tấm gương tốt***”. Cho nên chúng ta không nên sống vì mình bởi nếu vì chính mình thì có thể chết bất kỳ lúc nào.

Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta sống vì chúng sanh, vì Phật pháp bởi nhờ có Phật pháp thì con người mới thoát khổ chứ không có ý muốn bành chướng Phật pháp khiến các tôn giáo khác phải bị thu nhỏ. Phật pháp luôn muốn hòa với tất cả các tôn giáo, chỉ mong con người nhận ra điều tốt để đi theo, điều xấu thì nên tránh. Phật pháp dạy chúng ta chuyển vật chất thành phước báu nên chúng ta có rau sạch, có tài vật thì nên biết chuyển thành món quà tặng mọi người. Nói đến việc làm ra tấm gương nghĩa là chúng ta phải buông xả được. Cho đi chính là buông xả.

Hòa Thượng nói: “***Người khác thì luôn phạm sai lầm mà không biết sửa đổi, còn chúng ta phạm sai lầm rồi thì phải chân thật biết ăn năn hối cải, biết sửa đổi. Người thế gian sai không biết sửa còn chúng ta làm ra tấm gương sai rồi thì phải sửa một cách chân thành. Tất cả là vì chúng sanh, vì Phật pháp mà làm.***” Nếu chúng ta chân thật ăn năn và cảm thấy nhục nhã mỗi lần nghĩ đến lỗi đã phạm thì chắc chắn chúng ta sẽ không bao giờ phạm phải lỗi lầm đó thêm một lần nào nữa.

Hòa Thượng nhấn mạnh: “***Người học Phật tuyệt đối không nên sợ chết vì sau khi chúng ta chết, chúng ta sẽ chuyển đổi lên một cảnh giới tốt đẹp hơn. Đây là cách làm của người có trí tuệ.***” Chúng ta không sợ chết, việc sợ chết là vô ích vì “*Sanh Lão Bệnh Tử*” là định luật nên dầu có sợ chúng ta cũng vẫn phải chết. Cao Bá Quát là một nhà văn nhưng ông đã có cảm nhận về vô thường nên ông nói: “*Người đi rồi sẽ đến phiên ta*”.

Hơn nữa, chúng ta học Phật, nghe theo lời Phật dạy mà làm các việc tốt với tâm hy sinh phụng hiến thì chắc chắn khi ra đi, chúng ta sẽ chuyển lên được cảnh giới tốt đẹp. Cho nên sống ở đời, chúng ta phải tận tâm tận lực làm những việc cần làm và một khi đã làm xong, làm tốt mọi việc rồi thì đến giờ phút cuối cùng của cuộc đời này, chúng ta sẽ không còn tiếc nuối, tự tại mà ra đi. Mỗi chúng ta đều có thể sắp xếp được việc này.

Hòa Thượng nói: “***Nếu chết đi mà chúng ta đọa lạc trong ba đường thì càng chuyển càng khổ. Đây là việc làm của người ngu si. Cho nên chân thật muốn cải lỗi***”

thì chúng ta phải thường hay nghĩ đến chữ “Tử”. Vì nghĩ đến chữ “Tử” nên chúng ta sẽ không chần chừ ngay cả việc nhỏ như việc ngủ. Nếu biết cách quán chiếu thì chúng ta sẽ nhận ra rằng thời gian của chúng ta không còn nhiều mà chúng ta mãi cứ ngủ, bây giờ là ngủ ngắn, lúc chết là ngủ dài. Tập khí ngủ sâu dày đến mức có người vừa đi kinh hành niệm Phật vừa ngủ gật. Nếu thường khởi nghĩ về chữ “Tử” chúng ta sẽ sợ hãi mà không dám tham ngủ. Bản thân tôi, nếu phải thức trắng đêm không ngủ, hay ngủ muộn vì bất kỳ lý do gì kể cả ốm đau, thì sáng hôm sau, tôi vẫn dậy đúng giờ.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Phật trong Kinh điển Tiểu thừa thường dạy đệ tử niệm Lục Niệm gồm: niệm Tam Bảo – Phật Pháp Tăng, niệm Trời, niệm Giới, niệm Vô Thường. Ngày trước có nhiều người đem Kinh Vô thường làm thành thời khóa sớm tối. Hiện tại, người đọc Kinh này tương đối ít rồi. Chúng ta cũng cần dùng phương pháp này để khắc phục tập khí phiền não của mình thì ngay đời này mới có thể cứu được. Thân người khó được, Phật pháp khó nghe, vậy mà chúng ta đã có được thân người còn Phật pháp thì không dễ để được nghe, vậy mà chúng ta đã có cơ duyên này rồi thì không nên để cho lỡ qua.”***

Để sanh về cõi trời thì hành giả phải tu năm giới tròn đầy, đạt trung phẩm Thập Thiện và tu Từ Bi Hỷ Xả. Niệm Vô thường là khi chúng ta liên tưởng kiếp sống như hoa nở rồi tàn. Hoa nở dù có đẹp cỡ nào hay cuộc sống có sung sướng cỡ nào thì cũng có ngày tàn lụi. Niệm Vô Thường giúp chúng ta nhận ra rằng mình đang sống trong định luật vô thường nên đừng cố tạo nghiệp ác. Trong Kinh Vô Thường có câu: ***“Cần tu như lửa đốt đầu; Sớm còn tối mất vui đâu bao giờ”***. Chúng ta đã có cơ duyên có được thân người, biết được Phật pháp rồi thì không nên để lỡ cơ duyên này như lỡ một chuyến đò./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!